

י י ד י ש ע

פעם מער צייטונג

דעזעס בלאט ערשיינט דריימאל וואכענטליך...

איר דיעזע צייטונג מאגן זיך יעדעס פונעם פונקטן...

Nr. 60, אכטער יארהאנג, Pest, den 24. Mai 1876.

אין שטרך דורך דא רעכנונג.

דער מעלעגראף איז דען שטאטס-מענערן עייזס פאם אכטטעס טעגלעך...

שלענען ניכט אנשליסען מאגן קאן מאן מיט בע- שטימטסדיג ניכט וויסען...

האטען? - היערדיג אנשווארטעטע נון דערבי פאלגענדעס: עם איזס וואהר דאס וויר אויס דען בערלינער פערטיינבארונגען...

פערטיינבארונגען ווארטייטען.

אונדערשטען האפען וויר נאך אומטערה דאס ענגראד אלס פערדינעט-ליבעדיגע מעכטלעך דען בערלינער פערטיינבארונגען...

נין ווירד מאן פראגען: וואס פיר און אונ- אנגלוק איז עס דען? ווען אונדערשטען ענגלאנד נעמליך דיעזע פרינדיגע-פארשליענע...

מאן ווערט אלא דאס ענגלאנד אנווערעס גראפען אנדראשי וויאזוי דענען זיך דאך איינען דא רעכנונג נעמאט...

וואהרע זאלטע דער פרינדיג דען איך בע- דראהט ווערדען? רוסלאנד, דייטשלאנד אונד עסטרייך-אונגארן האבען דא פרינדיגע-פאר- שלענע פעסטגעטעלעך: פראנקרייך, איטאליע אונד ענגלאנד טראגען דענעלעבן בויא - ווען זאלטע דא נאך אלס 'שטארקע-פרינדיג' איינפירע- טען? דא טריקיא ווירד דאך ניכט נענען זעכס טאג-טעגלעכע האנדלן ווארלען? אונד דא איז- שטענדישען? ווען דיעזע וועהר דאס אלע וועלט פיר דען פרינדיגען איינשטעלען דא מיטען ווא דאך זעלבסט ערקעננען דאס בערייטע דא שטינדע-נע- שלאגען צויר גענעלעכע דען וואפען?

נר אינע געדינטע אין דער נאכט פֿאַם 20 און
דען 21 זענענען אינע אונגעווערע פֿערוויסונג
אנגענומען. דריי-פֿערטל דער דאָרטער
ווינגערנע זינד גאנץ פֿערינטמעט. עס איז דאָס
פֿיר פֿראַמטאָר אין אים זאָ גראַסערע אונגליק.
אלס אים פֿאַרניצן איהרע דאָ ווי-אויבערעמענג
בענעפֿאללס דיאָ ווינגערנע צוגרונדע ריכטמעט.
איים ט ע ט ע נ' אונד בודא-אַרש ווירד בע-
זעכטע דאָס דאָרט דיאָ ווינגערנע שוין אַרין
זינד אונד זעהע אללעס ווי ע ט ע ר ל י ד אים.
אין דען גענערנע פֿאַן פֿינקטובען גראַסיראָרדיין
מעניש אונד סענסאר זינד דיאָ ווינגערנע
בענעפֿאללס צום גראַסען טהילע פֿערינטמעט. און
עסטערדיין אים און זעהע וועג האַפֿטונג און
אינע ניטע ווינגערנע פֿאַן פֿינקטובען איםער דען
ווינגערנע האַבען אַם מיסטען דיאָ קאַרני-אונד
קורנע-פֿערינטמעט געליטען. און דער דער עפֿס
וואַרדע האַרט געטראַפֿען און ער בעטן דיאָ
בליטע שטאנר. דיאָ בריעטער און דען ער-
עפֿע-פֿעלדערן זינד ניכט מנדער אונגעפֿאַרען
דאָ שטעט און מיט דען טאָאָק-פֿעלדערען.
דאָ קאָן דער טאָאָק נאָך אונגעוועטע אונד אַן
דער שאַרען וועדער ניט געמאכט ווערען. אַן
האַנגען גראַסע-וועיכעטע אונד אַכט ערווייזט
זיך דער שאַרען בענעפֿאללס אים בעדייטען.
איים מאַסען אונד טעריבן ווירד געליטען דאָס
דאָרט דיאָ צויעטשקען-ביימע גאנץ ערפֿאַרען
זינד דיאָ אייגענטומער פֿאַן צויעטשקען און דער
הייפֿטטאָד זינד דאָהער מיט דעם פֿעריפֿע
דערוועלט זעהר צויהאָלדען. דיאָ ניטער-
זיגען שאַרען טאנע ווערען האַפֿטענליך מאַכעס
עווענטען וואָס דער פֿראַכט פֿערינטמעט האַט.
וואָ דיאָ פֿעלדערען ניכט גענעליך אונגעטראַכען
דיאָ פֿאַרשטען דיאָ אַלסבאלד צו פֿרעשען קרעפט-
דעם לעבען ערוואַכען.

(דאָס ברויט-לייד אַלס לע-
ע ט ע ט ע ט ע ט ע) פֿאַר איינען יאהרען
היינאָכטען אין וועיגעס זעכצענד-יאהרען
ווישעס מעדען נאָך האַללאַנד. איהר מאַן
האַטען אין מאַסעס באַנהייזן דאָ ערע-פֿאַר
לעבען גענערע צום הינדורף און רייכטע אונד
לייב. נעמאנד דאַכטע דאָ אַן דאָס וועג-הייזען
בע לייב אונגעוואַרטען און טרויערעס געדע-נעה-
מען ווערען. אונד דאָ שווען אונד אונגליק ליידיג
איינעס אַרבעטען דאַנגער פֿלאַטערן און אַן
ערע-לעבען דיעזעס פֿאַרעס און דאָס פֿאַן אל-
דער וועלט נור בעינדעט ווערען קאַנטע דער
זינע ערעמאָן קאָם געמליך איינמאל אין שפע-
טער נאכט-שטינדע און דער שטייב-שטיב און
זינע וואַהנען דיאָ אים הייטען שטאַקע זינעס

איינענען פֿרעכטענען הויזעס זיך בעפֿאַנד. קיים אַנ-
געקאַממען איילטע ער אין דאָס צימער זינער
פֿרויאָ דיאָ בערייט און מעלען שלאָפֿ פֿערוועקען
וואָר. ער פֿאַסטע דיעזעלעב און דער האַנד אונד
ריטעלטע זיאָ מיט דען וואַרען אים דעם
שלאָפֿ: "שטעקע און מיין קינד, אַך האַבע מיט
דיר דרונגענדעס צו שפּרעכען!" דיאָ פֿרויאָ דיאָ
דורך דיעזעס אונגעוואַהנליכע בענעהמען איהרעס
מאַנגעס אַנסטליך וואַרדען. גריפֿע איללערס נאָך
איהרעם פֿאַפֿאַראַמע אונד פֿאַלנטע איהרעס מאַנ-
נע. ער פֿירעט זיך צום פֿענסטער אונד זאַמטע
איהר: "וועקע דאָ מיין קינד, וויר האַבען צו-
זאַמטען גליקליך אונד צו פֿרעידען געדעכט, נון
האַבע אַך מיך אַבערצייגט, דאָס אללעס און ער-
דען ניכטען אונד דער רייכטע אונד האַטען הויז
דיאָ הערליכען מאַכען - אללי דאָס קאַנגען
דען מעשען ניט גליקליך מאַכען, און וויסעט ניר
נאָך אין גליק: און ווילל געמליך מיט דיר צוזאַמען
שפּעטען! אַך וואָ: אַלס מען שפּרעכט דען עס
ווירד מיט אים גליך און יום ויוון - ביאָ די-
ען וואַרען רייס ער דאָס פֿענסטער מיט פֿענסטער
האַנד אים דען אַנגעלין אונד וואַללטע זיך זאַמטע
פֿרויאָ אין דען אַפֿ-וואָס שפּעט שפּרעכען. דיאָ
פֿרויאָ דיאָ ערסט יעצט מערקטען דאָס איהר
אונגליקליכע מאַן וואָ הויז גלייב ניט עוואַר-
דען, ווערעט זיך נאכטרוק אים אַללען קרעפטען.
גליקליך זאַמטע זיאָ צו אים: "דיאָ האַטען דעכט
מיין קינד, אין ווייב וועלכעס מיט דעם פֿאַנגע
גליקליך געדעכט האַט, מיט איהר דען מיטע האַבען,
מיט דעמוועלכען זאַמטע צו שפּרעכען עס ווערע
ווער אַינע שפּאַר, ווען מאַן מיך מאַנגען פֿרויאָ
און דיעזעס שלאָפֿ-ראַקע טאָרט אים האַפע אַי-
פֿענדען ווערען געליבע מיט דאָהער, דאָס אַך
מיט און ביינע-קלייד וועלכען אַך מיט
געמאכט אלס מיט דעם גליק צו טהיל וואַרדען,
זינע ביינע צו ווערען. און דען עס קליידע
וועל אַך מיט דיר צוזאַמען אים דעם לעבען
שוידען!" דעם וואַהנענען געפֿעלע דיעזע לייב-
ליבע איינפֿאַלל רעכט ניט. דיאָ פֿרויאָ איילטע און
אין געכען-צוועטער, אלס וואַללטע זיאָ ווערען
דאָס ביינע-קלייד אַנצוהען. דאָ דאָרט צאָן זיאָ
האַנגען אין דער גראַנגע-טור, דיאָ דיעזע-שאַפֿט
איילטע הערבייאָ אונד באַנד אונד אונגליקליכען
הויז-הערן מיט שפּרעקען, דאָמיט ער קיינע
וועלכט מאַרד בענעהען דעם אַינגעס וואַרדען.
דער וואַהנענע אים אַררע-הויז אַבערפֿאַרעט.
און יאהר שפּעטער וואַרדע דיעזעלעב יעדאָן
פֿאַלקאַמען געהילט ענטלאָסען. דיעזעלעב
קאַנגען זינעס געפֿעלטע ווערען פֿאַשינען.
דיאָ שפּרעקען-געשיכטע יענער נאכט מאַכטע און

דיאָ זינע פֿרויאָ אינדעס איינען וואָרף ערשטע-ערנ-
דען איינדרוק דאָס זיאָ מיט איהם און קיינען פֿרויאָ
ווערען לעבען וואַללטע דער מאַן וואָ זיאָ ערעל.
איהר איינען גאַנץ צו ערשטען אונד איהר זיאָ מיט
איינעס בעדייטענען טהיל זינעס פֿערימאָנעס צו
בעשענקען. דיאָ זינע פֿרויאָ קאָם נון נאָך פֿעסט
צווישע הייזטאָ און זיאָ טרוג אונד דער וואַרדע "וואַרדע"
איהר אלטעס ברויט-קלייד וועלכעס איהר איינסט
דאָס לעבען געזעטעט האַט!
(א' ל' פֿאַר צע א' ב' ע' פֿסח-
ק' ר' ט') און ווען לעבען זיט איינער לאַנגען
הייזע פֿאַן יאהרען צוויי פֿאַלטישע ווערען אלס
הערווערדיגע אונד אַכטבאַרע "באַלווער", דער איינע
הייסט (ר' נתן שילער און האַט פֿאַן דער ווענער
בילדונג שאַן זאַפֿעל געמאַכען, דאָס ער זיאָ אים
דיאָ "דעליקאַט" ניכט מעהר זעהר שפּאַרק קיט-
מערט. דער אַנדערע הייסט ר' לייב הערנהוטער,
און שפּרעכען אַרטהאָדאַק און אַינע אַרטהאָדאַקע קאַפֿ.
בעזיכער דער שיפֿע-טור, דיאָ ער זינען פֿאַם נאָך
ניט און איינע געפֿאַלגע-טעמפֿעל געווענט האַט.
פֿאַן פֿעריפֿע (ר' נתן שילער אַם פֿערימאַנגען
ספּע ווער-קייט און איינע אַרטהאָדאַקע קאַפֿ.
ר' לייב הערנהוטער מערקטע דעם, דיעזע אַיי-
לענעס דער קאַפֿן נאָך אונד פֿאַרדערטע זיאָ אַי-
דאָס געקויפֿטע קרויט זאָגליך דעם "פֿישע נתן
שילער צווייגעטראַגען און עס מיט קומפֿעל-
אייגעווערט וואַרדע אונד דעסאַלכ פֿיר פֿסח
איינברויכען זיאָ. און פֿיער ר' נתן שילער אַי-
ר' לייב הערנהוטער הער אונד פֿיערעטע איהן מיט-
מיט הויך, דאָמיט עס איהם פֿערימאָנען זאָלן אים
פֿענדעס ווער-הייזט זיך צו קומפֿערן אַב דאָס-
לעבע מיט אַרדע און גע קומפֿערן זיאָ.
פֿרויאָ הערנהוטער וואַללטע נאכטרוק ניט
שטילשווערען צוועקען, זיאָ איהר פֿאַסטע-
מאָן פֿאַן איינעס "פֿישע געשלאָנגען ווירד, זיאָ
טאַפֿע איהר שפּעטע דענווערען הערן שילער
און דען קאַפֿי, דאָס איהם אייגענבליקליך האַרען
אונד ווערען פֿערימאַנגען אַיט און זיאָ געשעט נאכט-
לייב מאַרדע שילער. דיאָ פֿאַשייאָ איהר-
דעם מאַנגעס צו ערנע-פֿען. דיאָ פֿאַסטע דאָהער
איינען טאַפֿע ווער-קייט מיט קומפֿעל אונד שליי-
דעס דיעזע פֿעלדער רעכט הייסט "פֿישע-
דער פֿרויאָ הערנהוטער מיט דען וואַרען אַנס
געזיכט: נאָ, ביזט דיאָ אַיך האַמטען? נון מענ-
טען זיך אַיך דיאָ דיעזע אונד האַמטען ביידער
פֿאַלמען און דען שפּרעך אונד דיאָ טלענע-פֿרויאָ
וואַר ענדליך זיאָ גלייב דאָס דער אַנצע געפֿעל-
מאַרקט זיאָ דעוואַרע-פֿאַרען אַיטאָר, וואָ עטוואַ

דיאָ זינע ווערען בערהייזן אַדער נאָר לערן וואַללטע?
— קינד אלטע מיך ניכט צווייך, נעה נאָר הויז, ווערע,
וואָ זיך דיאָ וואַללטע אונד דעם וואַללטע פֿערימאָנען, עס
ווירד דוקען, און געוויסער נאָם הערען!
"און פֿריכט ליידיג און באַנעטע געוויסער עס
זינעלט מיט פֿאַן דען איינען!
ווערען וואָ עס געמאכט נעה נאָר הויז!"
"אונטערליד" (דיעס עפֿס) אַך קאָן דאָס פֿאַן
גענערליסאָרן ניכט העקען, אַך האַבע דיאָ בריעטע פֿאַן
דעם געשליכען ל א ו א ע ר אַן גענערליסאָרן אונד
און דיאָ אַנטוואַרן געלעזען. לאַיאַטער ווערעטע אללע
זינע אַבער-וועינגע-קומעט און אים דיעזען ווישען פֿלאַ-
זאַפֿען אַך דאָס ביינעפֿרויאָס זיאָ וויינען, אַכער מען-
דעלסאָרן וואַסען זינען וואַרען גליבען צו פֿערימאָנען
אונד ער בלייב דעמוועלכען ביז און וועלכע-גענדע טרויאָ
עס איהר האַט ניר דער ביינעפֿרויאָס לייבע אַננעקעלטע
געבט וואָ ער מיך אַננעקעלטע!
"וואַס אַכער העסטען זיאָ זיך געשייטע?"
נעה עפֿס נעה נאָר הויז, און שפּעקלעכעס געוויסער
אויס אים אַנציינען!
ווערליך וואַללטע דער דאַנגער געוואַלטהייז, דיאָ
בלייטע צויעטען שפּעקליך דורך דען פֿענסטער וואַרד;
עפֿס אַכער בלייב שטאַנדאַרט אונד ריען: "און פֿריכט
דיעזע געוויסער ניכט וואָ ווישען, דאָס אַך בלייבן
אונד דאַנגער ליידיג איינשלאַנגען מאַנגען, אום היער דיעזע
באָזען גייסטע צו ערשטאַפֿען! זיאָ וויש אים עס שאַן

וואַהנען געפֿעלטע דאָס פֿאַלק שייט און דיאָ וועלט
ווערן, אונד אַכטעס נאָר ניכט וואָס עס האַטען אללע
קאַנגע אונד נאָש אַנטשפּאַטען דיעזע וואַהנען זיאָ דיאָ
מאַלס אין דער לופֿט, זיאָ אַיט עס אַיך מיט דער רעליגיאָן.
אַכט געשענעטע זיך צו איינער בענעהען צום אַיט און
געוואַנדען גענערען דיאָ רעליגיאָנס-שווערעוואַ, וועלכע
זיאָ ביז צום גענערען אונד פֿאַלגענען רעליגיאָנס
איינער שטיינען, וואָס מאַן געוואַהנליך פֿאַנאַטיזם
הייסט - אונד מאַכטאָר ווערען טריט דאָס ענטנענע
געוועטע און געווענדער טאן רייט זיך פֿאַן דער רעלי-
גיאָ גענעליך זיאָ אַדער געשעלטע זיאָ גענוג וואָ דיאָ די-
קאַטען גענען סאַפֿער-נעלד איינשפּעלט, די ע ו ע
קאַרטיס דער רעליגיאָנס-קומעט אים ישעס בעקן און
פֿעלן איינשפּעלט אונד ווערען זעהר איינשפּעלט. —
דיעזע טיפֿ-נוכט העטן ביאָ טענעלעדיגע קינדען געמאָ-
נען, דיאָ ביינען גייסטליכע מאַכטע האַבען דען אַפּאַנג
געמאכט דאָהין קאָם דען גייסטליכע פֿרויאָ ר א ע ל -
אונד רעכטע דרייאָ ווערען האַבען דען קאַפֿ פֿעלדע מען-
נער פֿעריקט געמאכט!
וואַרד דיאָ קינדער דעם גראַסען גענערליסאָרן
דער דעם ווערעטע צו צויערע געוויסער האַבען זיך
געשייטע!
אונד דאָס ווישט דיאָ ניכט אַך האַבע עס אַפּאַנס ניכט
פֿערימאָנען, וואָס גענערליסאָרן לעבסט זיך ניכט פֿיר-
ען, הייסע אַכער נעה מיט און לייב און, גענערליכע-
פֿאַן וואַללטע און דיאָ ווערען בענעהען אונד אַפֿע-
דער ווערען וואָס ער עכט ניר אַלס ווען טרוק קאַנגען
העסטע ער זיך אַכער געוויסער וועלכען ווערעטע זיאָ

און שפּעקליכע בלייבן צויעטע נעהרע וואַרדען
אין פֿריכטעדיכעס געקראָ פֿאַלנטע - דער אַננעווענע
ביזש שטאַנד פֿאַלגען און פֿאַמטען - נאָמעל און
דעם שטאַכט זאָק אונד טעכטען צוזאַמען - דעמא אַכער
שטאַנד אַננעווענען אונד זיאָ ריען: "זיאָ עס אים דאָס
גענדע דער אַננעווענען!
(פֿאַרשעטען פֿאַלנט.)

ווערען וואַרד געוויסער האַבען זיך
בלייטע צויעטען שפּעקליך דורך דען פֿענסטער וואַרד;
עפֿס אַכער בלייב שטאַנדאַרט אונד ריען: "און פֿריכט
דיעזע געוויסער ניכט וואָ ווישען, דאָס אַך בלייבן
אונד דאַנגער ליידיג איינשלאַנגען מאַנגען, אום היער דיעזע
באָזען גייסטע צו ערשטאַפֿען! זיאָ וויש אים עס שאַן

19. ריעזקס היעלט דער רייכטאטא איינע זיענונג, דא ניכט אהנג אינטערעססע וואר. וויא בעקאנטמ קאסיטרעטען ביוהרג אין אינגאלין זענען אונטערוואונטן קאלינליכע פליישטעטיגע וועלכע ניכט אז נאכ זינר אלס מאנכער מארקט-פלעקען יא אלס מאס-כעס דאך-יא. דא רעניערונג בראכטע דאזער איי-נען געזעצט-געטויארופ איין דעמנעמעס 47 זאל-כער שטעצעט אירע זעלבסטשטענדיקייט איינע ביסען אינר דער קאמיטאטס-בעהארדע אינטער-דארגעס ווערדען זאלען. דא רעניערונג שפעלטע דיעביא פאלגענדען דונדזאטן איף: איינע שטארט וועלכע קיינע 12000 איינזאמלע צעהלט אינר קיין איינקאממען פאן מינדעסטענס 100,000 נילדען וועהרליך האט האט דאס רעכט פערלא-רען אינר זעלבסטשטענדיגע פערזואאלונג צו פיר-רען זינע מיטעס דאהער יא ניט וויא רעדער מארקט-פלעמען אינר יעדעס דאך-יא דער קאמי-טאטס-בעהארדע אינטערעסען. נון איז מעס זעהר נאטורליך, דאס דא רייכטאטאס-דעפארטמענט וועלכע אויס זאלכען שטעצען געוועהרט זינר, אים אינטערעססע איהרער וועהרער היעניען איהרע-פועלען מיטען. פיעלע טהוען עס ניכט איהרען וועלכען צו ליעב, זאנדערן אים פאללער איבער-צייגונג. זא זאמטע שדענען: איך וויסטע ניכט ווא-רום דיא רעניערונג בען 12,000 איינזאמלע פיר איינע זעלבסטשטענדיגע שטארט ווינטט. איך קענע דיא געוויינטלעכע דער זאנדערן ניכט: מאנליך, דאס איז ווערע האבעלעכערע היעניען איך היענע וויסענשאפט שטודירט האט איי-ניקע יעדאך וויס איך אים אייגענער ערפארונג-איך קענע נעמליך פיעלע שטעטען דיא ווייט מעהר אלס 12,000 איינזאמלע צעהלען אינר דאך דיא פערזואאלונג צו זעלבסט-פערזואאלונג ניכט בעוויסען. איך קענע וועדער שטענדען וועלכע פיעלליכט מינע 1000 איינזאמלע האבען אינר טראכטענע דאס רעכט צו זעלבסט-פערזואאלונג ניכט זעהר פאלגענדען. אלס מאנכעס קאמיטאטא ניכט דיא צו פיר זאנדערן דיא בילד דיא אינר דאס פערמאנען דער איינזאמלע נעכען היערן דען איינזאמלען. איך נויכע דאהער, דאס דער רייכטאטא דא רעניערונג איינזאמלען מינע איין נייעע נעווען איינזאמלען וועלכע אויף דיא לעבענס-פערזואאלונג דער שטארט ניכט אבער אויף דיא געוויינטלעכע פאלע 12,000 זך שטימען אונט. — אין לויכעס וועט שטראכען איך דיא דעפ-טרעטען אנטאן מאנאר אינר בעניטאן קאללא. טענעטער זאמטע נאך מיט ביסענדיגע שאפט-רען: איך איז רעכט קאמיט מיט דער דאזער 12000 זעהלען וויא אן: ריעזקס אירע וועט שטארט העסטע היטע וועהרליך דיא פאן דער רעניערונג

פאלליעטאן.

רייכטוהם אונד יודענטוהם.

(14-טע פארשטעטונג.)

יא. מין קודו (זאמטע נאטעל) מאן דאך מיט דעם פיער ניכט שפילען, מיט נפאלט-זאנען שדעך מאן ניכט שפאקען. דאזיעל נויכטען ער ווערע נענט דאך אונד מושה בעוויסען אין איינעס קאמפארזישען הויז צו זיין אין שאנעס וויכעס מערען אלס שילדען צו האבען זיך אין זיענען צו פירטען — אונד עס אס ענדע אים ראכע דאך ניכט צו וויסאפען! ניכט יעדער האט נענט וועלען-שטייען, אים איינע לויכעס אים ראכען איינזאמלע צו קאנען. יא צו זאלכעס שפען דאך מאן ניכט איינ-מאל וויכען — אונד קאסס! דאס מיינען איינע נע-פאלגען!

יב. אונד וואס מיינען יא וואס ווער היע דאס ענדע זיין (דראכטע נעמט נאכדענקונד.)

יג. מיינע מויער! מיינע אונזערליכע מויער!

יא. יא! ווארום ליעס איין דינע מויער שטוב דרייען דאזיעל העסטע בענעפאללס אין דער קלויזען אונד ביים הווערן בלייבען זאלען. ווען מאן זא איינע וועג פאלע פאלטאזירן אים ווענעס געזענע-געזעסען ווייס אונד איין פאך דאס פיער וועצט דא מיט ער זיך וועט פער-רען פערזינגען. איך ווייס עס פאן זיך זעלבסט - אונד

זא היסטענדיגע איינזאמלע-זאחל 12000 איי-צו-וויזען אין איין אדער צוויי אהרען ווערדען אבער 50 איינזאמלע שטרעבען. דא ווערע דער טיטא קאממען אונד דיא איינזאמלע שטארט דיא אהנען נאך איבער דיא 50 פערשטארבענען איינזאמלע שטייערען מיט דעם פערלויס איהרער ביזהרעגען זעלבסט-שטענדיקייט בעשטראפען! דאס קאנען וועדער איך איינע שטארט נעכען וועלכע הייטע נור 11999 איינזאמלע צעהלט. לויט דעם פאן דער רעניערונג איינזאמלע נעוועצע פערליערט ריעזלעכע וועגן זא זיך ניכט איבער נאכט איינזאמלען איינע איינזאמלע שטייערעלט. איהרע זעלבסטשטענדיקייט. איך ניט! מאינען פירעט אבער איין ווענער מאן אין ריעזער שטארט דיא לויט צו הייראטען. דאס שטארט איז ני-מעהר אז גילקליך. פאלע 12000 איינזאמלע צו צעהלען. דא פאקט ניט שטארט דען הייראטס-טיין דעם ווענען מאנעס אילט דאמיט צו מינע-טיטא טיטא בעוויינט איהם היערדיך איהרע פאל-צעהלען איינע — דיא ערהאלט וועדער איהרע זעלבסטשטענדיגע פערזואאלונג! — ריעזער בע-מערקונגען האבען נאטורליך ניכט אייבער צו גע-רען געווען. דאס מאן יא דורך זאלען וועלכע איבערהויפט אללעס אין דער וועלט "לעבעדיך" מאכען קאנען איינזאמלע וועדער יא איהר. דא ווארדע דער ערפיירטע שטיינאקער צום שפיר-כען איינזאמלען היענע ערזיסען יעדאך: מאן מאנע איהן ערסט אס נעכטען טאנע שפירעכען דאססען וועל וועט רעדען לא נא איינע דיא ער ביז איהר איינזאמלע פערטען דרינגען קאנען. דאך דאס נאנצע הויז שרייען זיין: נון! הייטע נאך! וויא וואללען לאז ווערדען! דא ערהאב זיך פיר-רעזעט ניט צו אינר ערקלערען: ווענען דאס הויז עס וויינט אס מיסטע הערע שטיינאקער וואל-נאך הייטע שפירעכען: אללין האט ער איינמאל וועט דערע בעניאנגען. זא דאך איהן נעמאר איי-טערבענען אינר ריעזער עס איך ביז 10 איהר נאכט! — ווענען ערקלערען מיט איינער זען דעפארטמענט שרייען ערפאר אינר אללעס הייטע: מאנען איינע נור מיט הייטע! — ריכטען ווארדע דא לאנגע רעדען פיר דען נעכט-טען טאן איינזאמלען. דיא צייט פאן ביז 12 איהר פילטע מיניסטער-דעוידענט טיטא מיט איינען בעשענדיקען נענע שטייען אינר קא-לא איי-טער ערסט אס 20 קאס ריעזער נענע-שטארט אים וויכטאנע צום אפטיילען. קאמיט וואר היעביא איינע רעדע וועלכע איין דעפארט-טער נעמאלען האט, דאמיט ניוזאחל איינע זעלבסטשטענדיגע שטארט בלייבען דא וועלכע 12000 איינזאמלע צעהלען מיניסטער-דעוידענט טיטא

ערווערטע היערויף: איך פערזאנליך האבע דיא איינזאמלע אין ניוזאחל ניכט געזעהלט. זאפיעל ווייס איך דאך, דאס ניוזאחל זענען ביים פאנאנ-טע שטייער אום איינען שטייער-נאכלאס אנוועסען ווייל דאס נור 5600 איינזאמלע עקסטרען! איך טהוען ריעזען לויטען דאס זא "הערליך" געזעהלט האבען, וועסאלע ניוזאחל ניכט דא רעכט הא-בען קאנען וועלכע שטענדיגע שטארט צו בילדען. — נאך ריעזער בעשענדיקייט דיא אים רייכטאטע איינע נאכע וויסערקייט היעפאר-רעך. (ווייל דאך יעדער וויסען, דאס ניוזאחל נענען 12000 איינזאמלע האט, אונד דאס דיא ניו-זאחלער נור דאהער דיא איינזאמלע-אנזאחל ווענער אונטערן אום איינע שטייער-פערמינדי-הייט צו ערלאנגען) ווארדע דיא רעניערונג-פארלאגע מיט אבער מאינזאמלע אונטערמי-ניט און קאמטען און פארען עס. דיא שליסלענינגס-קאמפטיסען פאן איינזאמלען וויכטאטעס פאנא-דאס צום צויעקע פאן שיפס-בויטען פיר פאמע אים דער שטאטס-קאסע 98000 נילדען געליע-הען ווארדען, דיא מעהר ניכט איינזאמלע ווע-רען האנגען לוינאן שאב און שילד איינע קע-קאפאלי קערקאפאלי וועדער איינזאמלע לוינאן. די-ען זען טאנע האט יעדאך קערקאפאלי זיך איבער זינע איינזאמלען איינזאמלען. נון בעשלאס דיא קאמפטיסען נענען לוינאן איינע פאנאנע אונ-טערמינען.

(פארעסען שדען.) יאס דיא איבערשטייענדיגע צוויינעלעכען זיינען נון דער פראסט פערניכטע צו וואללען. אין דער פאם 19. אייף דען 20. אינר פאם 20. אייף דען 21. פאם האט זאזאחל אין איינזאמלע אלס אן עסטרע-הייט דער פראסט עמפפאלליכען שארען אונט-ריכטען. אס מיינטען ווארדען ווערדען וואל-לען ווייניג-נאכטען מיטענאמען דיא בעקאנטליך פיר ריעזער קאלטע ווערע עמפפאלליכע אונד אבער איך פאר קאנזאזאטאטע ער-אפזעהר אינר רעניע-רען בען רייטען וואר דען פראסט בעוויינטער. אין פאלגענדע וואללען ווען דיא בעריכטע מויען צו-זאמטענדיקען דיא אבער ריעזען נייע נאטור-רייכען אים אללין נענענדיק דעם לאנדעס איי-נעלייען: היער אין דער הייפטישטאט אין דעם פאלע 12 און ער ווענענדיק נעמליך האט דער פראסט וואללען נענענדיק פערזואאלונג אונטערמינען. אינר צייט ביזאס און דען רעניערונג טהויערען ווערדען דיא הארער נענענדיק וויינענדיק פאם פראסטע נור לויכע בעוויינטער ווארדען אין דעם פראסטארטען פארעסען 19. אייף דען 20. וואל-לען פראסט אין דער נאכט פאם 19. אייף דען 20. וואל-לען

הייט בענעקע נור דיא אללען איינזאמלע דינעס ביי-דעם אינר דא ווייטע אונטערמינען!

וויא דיא וואללען אייך דאס ענטשלידען? ווא ווער דאן דאס ענטשלידען שפאלען ווא ווער דאן דעם פאנאנע נאך ווי-נעס טענענדיקען וויכעס מיסטען דורך ווענען ניכט-נען פאנאנע וואללען קאנן דער מענט דאס קאפערליכע בע-הערשען. קאנן דען דער מענט ווענעס פאנאנע ווא וועט ליעדענשאפט ניכט בענעלען?

יא. ווען עס בעטן אייך אין ווענעס טענענדיקען וועלכע וועט איינע אונטערמינען בעהערשען צו קאנען! — אין בערלין הערשען יעצעס דאס וויכע אונד דיא אים יעצעס דאס איינע אונטערמינען קאנאקאט.

יב. איר שטייערען יא ניכט!

וויאס? דיא שאן איין איינער נענענדיקען אין וועלכע איינע צו ווענען אונטערמינען האט זא פאן דא האבען אללע טיטענען אונטערמינען! דאס ענענען אים בענען איינע אונטערמינען קאנאקאט וויא דיא נא-לעיא. דיא דאקטארען זאנען דיא נאכזעהר ווענען אין דער לויט אינר זאנען אונד פיעלע מיטענע קאנאקאטען ווענען אין דער לויט אונד זינר אונטערמינען. איך האבע דאס צום שפעטן מאלע ביא דער פראנצויזישען רעוואל-וציען בעמערקט. דיא רעוואלוציאנע-קאנאקאט דער דאנ-אונד דער שטייער איינע אונד דער לויט. מיט איינעס מאלע איינע דען מענשען איינזאמלען. דאס זא פאן דען הער-רען צו שטארק בערווייט אונד אונטערמינען ווערדען — אינר טראכטען איינע אונד מאסען! דא ווארדען אללע מענשען פאן דעם רעוואלוציאנע-נענענדיקען ווא פאן איינעס